

Sundheds- og ældreministeren
Miljø- og fødevarerministeren
Energi-, forsynings- og klimaministeren

Dato: 11. juli 2016
Enhed: Primær Sundhed, Ældrepoli-
litik og Jura
Sagsnr.: 1605544
Dok. nr.: 91120

Kære H.P. Geil

Tak for din henvendelse af 25. april 2016, som omhandler vindmølleplanlægningen i Haderslev Kommune og undersøgelsen af sammenhængen mellem vindmøllestøj og helbredseffekter, som Kræftens Bekæmpelse udfører.

I de senere år er der kommet øget fokus på vindmøllestøj i debatten om vindmøller, idet nogle naboer til vindmøller føler sig generet af støj fra vindmøllerne. Det har desuden skabt en bekymring for en eventuel sammenhæng mellem vindmøllestøj og skadelige effekter på menneskers helbred. Der er dog på nuværende tidspunkt ikke videnskabeligt belæg for en sammenhæng mellem negative helbredseffekter og vindmøllestøj.

Det er naturligvis vigtigt, at kommunerne i deres planlægning af opsætning af vindmøller tager hensyn til bl.a. de omkringboende mennesker samt områdets natur. Derfor foregår kommunernes planlægning af vindmøller med udgangspunkt i en række hensyn og regler, herunder vindmøllebekendtgørelsen, som indeholder bindende grænser for støj. Langt de fleste regler afspejler en afvejning. Dette er også tilfældet for de gældende støjgrænser, der afspejler en afvejning mellem beskyttelse af borgere mod støjgener og den klima- og energipolitiske retning, der er ønske om, at Danmark skal gå i. De danske støjgrænser ligger på niveau med grænseværdierne i flere af de lande, vi normalt sammenligner os med.

Undersøgelse af vindmøllestøj og helbredseffekter

Kræftens Bekæmpelse har i 2014 igangsat en større undersøgelse af en eventuel sammenhæng mellem støj fra vindmøller og forskellige helbredseffekter. Den lange tradition med vindmøller i Danmark og de omfattende data for befolkningens sygdomsforhold gør det muligt at bruge registerdata og dermed opnå valide, uvildige resultater. Undersøgelsen finansieres i fællesskab af Sundheds- og Ældreministeriet, Miljø- og Fødevarerministeriet samt Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet.

Undersøgelsens to delprojektbeskrivelser er begge blevet vurderet positivt af Sundhedsstyrelsens Rådgivende Udvalg for Miljø og Sundhed. Eksempelvis finder udvalget i forbindelse med projektbeskrivelsen til undersøgelsens anden del, *"at der er tale om et velbegrundet og gennemførligt tillægsprojekt fra et stærkt projektkonsortium."*

Vindmølleundersøgelsens tidsplan

Som du nævner i dit brev, vil resultaterne fra den omfattende dataanalyse, som undersøgelsen indebærer, blive offentliggjort løbende i form af artikler i videnskabelige tidsskrifter over de næste par år. Den samlede dataanalyse forventes afsluttet i efteråret 2017.

Vi har forståelse for, at der fra bl.a. kommunernes side er et ønske om, at der hurtigt fremkommer resultater af undersøgelsen.

Ifølge Kræftens Bekæmpelse gør datamængden og kompleksiteten af dette studie imidlertid, at det desværre ikke er muligt at gennemføre undersøgelsen hurtigere.

Forskergruppen har for over 600.000 boliger foretaget dag-til-dag estimering af vindmøllestøj. De har desuden for alle boligerne indhentet byggetekniske oplysninger samt oplysninger om terræn og vegetationsforhold omkring boligerne. På nuværende tidspunkt arbejder et team på Kræftens Bekæmpelse bestående af forskere og en programmør med at oprense og analysere disse enorme datamængder samt udforme artikler til videnskabelige tidsskrifter.

Udgivelse i internationale tidsskrifter er den måde, hvorpå langt størstedelen af alle nationale og internationale videnskabelige resultater offentliggøres. Offentliggørelse sker efter en såkaldt "peer review" procedure, hvor et ekspertpanel af fagfæller gennemgår artiklen. Her undersøges bl.a., om artiklen har fejl og mangler, og om der er basis for at konkludere, som artiklen gør i forhold til de underliggende data og tidligere litteratur. Denne procedure er med til at sikre videnskabelighed og kvalitet i forskningsartikler.

Det er almindelig praksis, at man ved vurdering af, om en miljøfaktor påvirker helbredet, gennemgår den internationale videnskabelige litteratur på området. I en sådan vurdering lægges størst vægt på de resultater, der har været gennem en peer review procedure. Det er derfor af afgørende betydning, at resultaterne fra Kræftens Bekæmpelses undersøgelse får det kvalitetsstempel, som peer review proceduren giver, således at de kan bruges i en samlet faglig vurdering af vindmøller og helbred.

Det er naturligvis håbet og intentionen, at resultaterne af denne grundige undersøgelse af en eventuel sammenhæng mellem vindmøllestøj og helbredseffekter kan give en bedre indikation af, om der er grund til at bekymre sig over helbredseffekter af støj fra vindmøller eller ej. Da Kræftens Bekæmpelses undersøgelse er den første danske registerundersøgelse af vindmøllestøj og helbred, vil den være en vigtig brik i en samlet vurdering. Det er dog vigtigt at understrege, at en samlet vurdering altid bør foretages på basis af al anerkendt international litteratur og ikke kun baseret på Kræftens Bekæmpelses undersøgelse.

Viden om sammenhængen mellem vindmøllestøj og helbredseffekter

Ud fra den nuværende videnskabelige litteratur på området er der ifølge Sundhedsstyrelsen ikke sundhedsfagligt belæg for at sige, at vindmøllestøj medfører negative helbredseffekter. Sundhedsstyrelsen følger dog løbende litteraturen på området, og såfremt der måtte opstå afgørende ny viden, vil styrelsen tage sin vurdering op til fornyet overvejelse.

På den baggrund er det vores klare opfattelse, at kommunernes arbejde med planlægning af vindmøller kan fortsætte, mens Kræftens Bekæmpelses undersøgelse pågår.

Med venlig hilsen

Sophie Løhde

Sundheds- og ældre-
minister

Esben Lunde Larsen

Miljø- og fødevarer-
minister

Lars Christian Lilleholt

Energi-, forsynings- og
klimaminister